

Kehittämisohjelma, Saaristomeri								
17.3.2014,ST								
SEKTORI	TAVOITE	TOIMENPIDE	TOTEUTUSALUE	HANKE taiTOTEUTTAJA	YHTEISTYÖKUMPPANIT (hankkeissa varsinainen toteuttaja + muut)	KUSTANNUS ARVIO	RAHOITUS	AIKATAULU (tot.jakso vuosina / avoin / vireillä/käynnissä/v almis)
YHDYSKUNNAT	Kuntien ajantaisaiset viemärintisuunnitelmat	Kuntien vesihuollon kehittämissuunnitelmien päivittäminen	Koko alue	Kunnat			Kunnat	Ehdotettu
YHDYSKUNNAT	Viemärlaitosten asianmukainen käyttö ja ylläpito sekä tarpeellisten uusien laitosten rakentaminen	Jäte- ja hulevesiverkostojen kunnostaminen ja uusien rakentaminen	Koko alue	Laitokset			Laitokset	Ehdotettu
YHDYSKUNNAT	Kuntien jätehuollon yhdenmukaistaminen	Yhteistyöelimen perustaminen ja kierrätyksen järjestäminen yhdenmukaisesti	Koko alue	Kunnat				Ehdotettu
HAJA- JA LOMA-ASUTUS	Tietoisuuden edistäminen tehokkaista kiinteistökohtaisista jätevesiratkaisuista	Tiedotushanke tai kampanja tehokkaista ja hyviksi todetuista kiinteistökohtaisista jätevesiratkaisuista	Kumlinge, Vårdö ja Brändö	TSJ				Ehdotettu
HAJA- JA LOMA-ASUTUS	Kuntien viemärintisuunnitelmien toteuttaminen ja niiden huomioiminen kiinteistökohtaisissa ratkaisuissa	Keskitetyn viemärintin edellytyksiä parannetaan maankäytön ohjauksen avulla (vesihuoltoalueet)	Koko alue mahdollisuuksien mukaan	Kunnat, ELY				Ehdotettu
HAJA- JA LOMA-ASUTUS	Kuntien viemärintisuunnitelmien toteuttaminen ja niiden huomioiminen kiinteistökohtaisissa ratkaisuissa	Siirrytään suurempiin yksiköihin ja rakennetaan uutta siirtoviemäriä Kemiönsaarella		Kemiönsaari siirtoviemäri			Laitokset, osuuskunnat, valtion vesihuoltoavustus	Käynnissä
HAJA- JA LOMA-ASUTUS	Kuivakäymälöiden käytön edistäminen	Tiedotusta ja käytännön neuvontatoiminta kuivakäymälöistä, laite-esittelyt, kaavoitus ja ohjeet ajan tasalle koko saaristoalueella	Koko alue	Kunnat, VALONIA, yhdistykset (esim. Huussi)				Ehdotettu
HAJA- JA LOMA-ASUTUS	Kehitetään haja-asutusalueille tarkoitettuja jätevesijärjestelmiä	Kehitetään haja-asutusalueille tarkoitettujen laitteiden toimivuutta ja huoltoa ja luodaan samalla tarjontaa huoltopalveluille ja kehitetään valvontajärjestelmiä		VALONIA, ELY (Y), osuuskunnat, laitevalmistajat			MAKE, Leader	
MAATALOUS	Ravinteiden aktiivinen poistaminen maatalousmailta ja ravinteiden hyötykäytön lisääminen	Viljelyalueiden vesiensuojelukäytön kehittäminen	Valtakunnallinen	Teho Plus -hanke	MTK Varsinais-Suomi ja Satakunta ja Varsinais-Suomen ELY		MMM ja YM	1.6.2011 - 31.12.2013 / KÄYNNISSÄ
MAATALOUS	Valumavesien hallinta	Monivaihteisten kosteikkojen yleissuunnittelu saaristoalueella		ELY (Y)	Maanomistajat		ELY-keskus	Ehdotettu
MAATALOUS	Valumavesien hallinta	Kosteikkojen tukimahdollisuuksien kehittäminen ja kosteikkojen rakentamisen –pilotihankkeita, tukea materiaalikustannuksiin, apua byrokraatiaan ja talkotyö-apua rakentamiseen		Kyläyhdistykset, maanomistajat, WWF			Leader, Saaristomeren suojelurahasto	Ehdotettu
MAATALOUS	Valumavesien hallinta	Aktiivista neuvontaa kosteikoista ja saostusaltaista, myös selvitys kaikista hyödyistä, kuten mm. kutulahtien kunnon paraneminen, metsästyshyödyntämisen lisääntyminen jne		ÅSP, Pro Agria				Ehdotettu
MAATALOUS	Valumavesien hallinta	Eniten kuormittavien ja eroosioherkkien alueiden kartoitus saaristoalueilla		ELY (Y), MTT				Ehdotettu
MAATALOUS	Maankäytön suunnittelu ja lupa-asiat	Tuotantoyksiköiden sijainninhajaus selvä tarkemmin määritellään		ELY (Y)				Ehdotettu
MAATALOUS	Uusien yhteistyömallien rakentaminen	Hyödynnetään paikallisia toimijoita välittäjäorganisaatioina maatalouden ympäristötuen erityistukien ja ei-tuotannollisten investointitukien hyödyntämisessä ja markkinoinnissa		WWF			Leader	Ehdotettu
METSÄTALOUS	Kuormitukselle herkkien vesistöalueiden tunnistaminen	Tiedon keruu/selvityshanke		Kustens skogcentral				Ehdotettu
METSÄTALOUS	Riittävien vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttaminen metsätaloustoimien yhteydessä.	Kosteikkojen ja saostusammikoiden perustaminen myös metsätalosualueille		Toteuttajat, metsänomistajat, Mhy:t				Ehdotettu
METSÄTALOUS	Yhteistyö maa- ja metsätalouden toimien suunnittelussa.	Yhteinen suunnitteluhanke sopivalla alueella						Ehdotettu
VESISTÖÖN RAKENTAMINEN JA SÄÄNNÖSTELY	Ruoppausten tiukempi valvonta ja ohjaus	Käytetään ilmakuvia valvonnassa (tehdään kehityshanke tästä, jos ei osaamista vielä ole), sähköisen ruoppausilmoituksen tekeminen mahdolliseksi ja lupamenettelyjen selkiyttäminen ja neuvonta	Merenlahdet ja rannat	ELY-keskus				Ehdotettu
VESISTÖÖN RAKENTAMINEN JA SÄÄNNÖSTELY	Ruoppausmassojen läjityksen kehittäminen	Maaläjitysalueiden etsiminen ja kunnallsiten/alueelliste läjitysalueiden perustaminen vähiten vahingoittuvile alueille		Kunnat, ELY (Y)				Ehdotettu
VESISTÖÖN RAKENTAMINEN JA SÄÄNNÖSTELY	Merenlahtien kunnostus	Kokonaisvaltaiset suunnittelu- ja kunnostushankkeet, esim. Wattkastviken	Wattkastviken, Nuikonlahti,	Paikalliset yhdistykset tms.				Käynnissä
VENEILY, MERENKULKU JA SATAMAT	Septitankkien lisääminen	Kohteiden rakentaminen		venesatamat, kunnat			kansallinen avustus	Ehdotettu
VENEILY, MERENKULKU JA SATAMAT	Myrkkymaalien käytön vähentäminen	Valistus, vaihtoehtoiset menetelmät, venepesurit		Luonnonsuojelupiiri, NoM, PSS ry			MAKE	Ehdotettu
VENEILY, MERENKULKU JA SATAMAT	Venetelakka-alueiden pilaantuneiden maiden kartoitus	Inventointihanke		ELY (Y)				Ehdotettu

KALASTUS JA VESIVILJELY	Kalankasvatuksen ravinnekuormituksen vähentäminen	Rehu- ja ruokintatekniikan kehittäminen		Rehun ja ruokintalaitteiden valmistajat			Kalatalousohjelma	Ehdotettu
KALASTUS JA VESIVILJELY	Kalankasvatuksen ravinnekuormituksen vähentäminen	Alueellisten kehittämis- ja toimenpideohjelmien laatiminen		ELY (Y), kalankasvattajaliitto				Ehdotettu
KALASTUS JA VESIVILJELY	Bio-manipulaation toteuttaminen merialueella	Hoitokalastuksen esille tuominen vähintään sivuelinkeinona		Kalastajat, Åbolands fiskarförbund				Ehdotettu
KALASTUS JA VESIVILJELY	Vajaasti hyödynnetyn kalan käyttö	Näyttävä esimerkkihanke Sairistomeren alueella vajaasti hyödynnetyn kalan käyttäminen elintarvikkeena ja/tai rehuna		Kalanjalostusteollisuus, rehunvalmistajat, Turun ammattikorkeakoulu				Ehdotettu
KALASTUS JA VESIVILJELY	Vajaasti hyödynnetyn kalan käyttö	Kehittämishanke vapaa-ajan kalastus vähempiarvoisen kalan poistossa ja hyödyntämisessä		Turun ammattikorkeakoulu				Ehdotettu
KALASTUS JA VESIVILJELY	Petokalojen lisääminen	Turskan istutus saaristoalueille		RKTL				valmisteilla
KALASTUS JA VESIVILJELY	Kestävän virkistyskalastuksen edistäminen	Käyttämishankkeet eettiselle virkistyskalastukselle ja kalastusoppaiden kouluttaminen		Åbolands fiskarförbund, matkailupuoli Panparks/biosfäärialue, Livia				Ehdotettu
KALASTUS JA VESIVILJELY	Kestävän virkistyskalastuksen edistäminen	Kutualueiden kuntokartoitus	Airisto-Velkuan kalastusalueen toimialue	Airisto-Velkuan kalastusalue ja RKTL				Vireillä
KALASTUS JA VESIVILJELY		Kalastuksen välinekehityksen tukeminen, tukea välinehankintaan		Välineiden valmistajat				Ehdotettu
ÖLJY- JA KEMIKAALIVAHINKOJEN TORJUNTA	Öljyntorjuntaoperaatioiden koordinointi	Toimintamalli suuren öljyntorjuntaoperaation koordinoitiin rannikon öljyntorjunnasta vastaaville viranomaisille	Saaristomeren	TUAMK (Aluepelastuslaitos huolehtii)	Suunnitteilla		MAKE?, EAKR?	Valmisteilla
LUONTO JA YMPÄRISTÖ	Perinnemaisemien ylläpito	Laiduneläinten pidon tukeminen saariston maisemanhoidon kehittäminen elinkeinona		ELY (E), Turunmaan Seutu/biosfäärialue, VS-perinnemaisemayhdistys, Metsähallitus				
LUONTO JA YMPÄRISTÖ	Tulokaslajien torjunta tai hävittäminen saaristoluonnossa	Tiedottaminen, varautuminen		Korkeakoulut, SYKE, ELY (Y)				
LUONTO JA YMPÄRISTÖ	Tiedon hankkiminen vedenalaisesta monimuotoisuudesta	Vedenalaisen luonnon kartoittaminen	Suomen rannikkoalueet	VELMU-hanke	Ministeriöt, SYKE			2004 - 2015 / KÄYNNISSÄ
LUONTO JA YMPÄRISTÖ	Rantojen ja luonnon moninaiskäyttö	Ruo'on käyttäminen monipuolisesti						
LIIKENTEEN PÄÄSTÖT	Alusliikenteen ympäristövaikutusten vähentäminen	Nopeusrajoitusten tiukentaminen ja eroosisuojaus rannoilla						Ehdotettu
LIIKENTEEN PÄÄSTÖT	Alusliikenteen ympäristövaikutusten vähentäminen	Ekologisen jalanjäljen laskeminen reittivalinnoille						Ehdotettu
LIIKENTEEN PÄÄSTÖT	Tiepenkereiden ympäristövaikutusten vähentäminen	Pengerkunnostukset		Tiehallinto, ELY (Y), osakaskunnat				
MUUT	Paikkatiedon hyödyntäminen	Lounaispaikan Saaristomerikartaston päivittäminen		Varsinais-Suomen liitto				